

فرهنگ جهانی

فصل اول (۱۲ پیمانه)

پیمانه‌های ۳۵ تا ۴۶

کتاب درسی
جامعه‌شناسی ۲: فصل ۱، صفحه‌های ۱ تا ۳۳

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: مسلطم.
سبز: نسبتاً مسلطم.
زرد: مسلط نیستم.
گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید، می‌توانید خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیش‌تر دارید.

فرهنگ جهانی

۱۲ پیمانه
 ۶ پیمانه ۲۰ سوالی
 ۵ پیمانه ۱۰ سوالی
 ۱ پیمانه ۲۰ سوالی آزمون جمع‌بندی

۱۹۰ سؤال شناسنامه‌دار
 ۱۸۰ سؤال از آزمون‌های کانون
 ۱۰ سؤال از کنکورهای سراسری

جهان فرهنگی

درس نامه

عمیق‌ترین لایه‌های هر فرهنگ، پاسخ‌گوی بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر است. این پرسش‌ها و پاسخ‌ها، سازنده عقاید اصلی و اساسی (روح و شالوده هر فرهنگ) است. پرسش‌های بنیادی بشر به سه دسته تقسیم می‌شود:

نمونه‌ای از پرسش‌ها	ارزش‌های بنیادین
محدودیت جهان به جهان مادی یا وجود جهان دیگر؟	هستی‌شناسانه
مختار و فعال بودن انسان یا مجبور و منفعل بودن او؟	انسان‌شناسانه
راه‌های شناخت (حس و تجربه یا عقل و وحی)؟	معرفت‌شناسانه

- عامل وجود جهان‌های فرهنگی متفاوت، نوع برخورد فرهنگ‌ها با این مسائل و نوع پاسخ به این پرسش‌هاست.

جهان انسانی

- جهان انسانی محصول زندگی انسان است و با اندیشه و عمل او پدید می‌آید.

ابعاد جهان انسانی:

<p>- به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد.</p> <p>- ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی به این بخش مربوط می‌شود.</p> <p>- شامل تجربه‌ها، دانسته‌ها و خلیقات مخصوص و غیرمشترک هر فرد است.</p> <p>- وقتی فردی درباره مسئله خاصی می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد.</p>	بخش فردی (جهان ذهنی)
<p>- زندگی اجتماعی انسان را دربرمی‌گیرد.</p> <p>- هویتی فرهنگی دارد. فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.</p> <p>بیان اندیشه و یا عمل براساس آن، باعث ورود به جهان فرهنگی می‌شود.</p>	بخش اجتماعی (جهان فرهنگی)

ارتباط جهان ذهنی و فرهنگی:

- بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد:

تأثیرات	تعاملات
هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز می‌دهد.	تأثیر جهان فرهنگی بر جهان ذهنی
هر نوع عقیده و اخلاقی، جویای فرهنگ مناسب خود است.	تأثیر جهان ذهنی بر جهان فرهنگی

جهان تکوینی

- در مقابل جهان انسانی، می‌توان از جهان تکوینی نام برد.

- این جهان محصول کنش انسان نیست و مستقل از خواست و اراده آدمی وجود دارد.

دیدگاه مادی نسبت به جهان تکوینی:

- برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند.

- آن‌ها طبیعت (جهان تکوینی) را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و از سه جهان سخن می‌گویند: ۱- طبیعت، ۲- ذهن، ۳- فرهنگ

دیدگاه اسلام نسبت به جهان تکوینی:

- جهان تکوینی به طبیعت محدود نیست.

- جهان تکوینی به دو بخش طبیعی و فوق طبیعی تقسیم می‌شود.

تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی: ◀

- درباره جهان‌های مختلف و چگونگی ارتباط و پیوند آن‌ها با یکدیگر، سه دیدگاه وجود دارد:

دیدگاه اول (دیدگاه مادیون، طبیعت‌گرایان)	- جهان تکوینی را محدود به طبیعت می‌دانند و آن را مهم‌تر از جهان ذهن و فرهنگ می‌شمارند. - ذهن و فرهنگ در این دیدگاه هویتی طبیعی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. - بین علوم طبیعی و انسانی تفاوتی قائل نیستند و باعث سلب برخی ظرفیت‌های علوم انسانی و اجتماعی می‌شوند.
دیدگاه دوم (دیدگاه فرهنگ‌گرایان)	- جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و طبیعی می‌دانند. - جهان ذهنی را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. - جهان تکوینی را ماده خامی می‌شمارند که در معرض دخل و تصرف جوامع مختلف است.
دیدگاه سوم (دیدگاه متفکران مسلمان)	- جهان فرهنگی، ذهنی و تکوینی را مهم و در تعامل با هم می‌دانند. - از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست و براساس حکمت و مشیت خداوند، رفتاری حکیمانه با افراد (جهان ذهنی) و جوامع انسانی (جهان فرهنگی) دارد. - ادراک و آگاهی افراد مطابق با این نگرش، به انسان منحصر نمی‌شود. - طبق این مبنا، علاوه بر قائل شدن جایگاه ویژه برای جوامع، جهان فردی اشخاص نیز نباید نادیده گرفته شود.

بخوانیم و بدانیم:

دیدگاه قرآن درباره عقاید جوامع و پیامدهای آن:

- هرگاه ۱- افراد اخلاق الهی داشته باشند و ۲- جامعه از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد ← جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان می‌گشاید.
- هرگاه افراد و فرهنگ جامعه، هویتی مشرکانه داشته باشند ← زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌مانند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.
- قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند، اغلال و سلاسل می‌نامد.

۱۰
تست

پیمانه ۳۵

صفحه‌های ۲۳ تا ۵ کتاب درسی

جهان انسانی

۴۶۱. کدام گزینه «اندیشیدن فرد پیرامون یک مسئله خاص» و «بیان اندیشه فردی به صورت گفتار و نوشتار» را بهتر نشان می‌دهد؟

(آزمون کانون ۲۱ مهر ۹۶- مرتبط با متن صفحه ۵)

- ۱) فرد در محدوده جهان فردی و فرهنگی زندگی می‌کند.
- ۲) جهان ذهنی و فردی انسان‌ها لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد.
- ۳) هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.
- ۴) فرهنگ، حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۹۵- مرتبط با متن صفحه ۴)

۴۶۲. ۲. جهان اجتماعی را جهان فرهنگی نیز می‌خوانند؛ زیرا:

- ۱) زندگی اجتماعی و هویت افراد را می‌سازد.
- ۲) به ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها بازمی‌گردد.
- ۳) هویتی فرهنگی دارد و حاصل زندگی اجتماعی انسان‌هاست.
- ۴) هویتی فرهنگی دارد و به ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها می‌پردازد.

۴۶۳. هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به ... است. جهان فرهنگی در برابر ... قرار داده می‌شود و جهان ... پیش از انسان وجود داشته است.

(آزمون کانون ۲۱ آبان ۹۵- مرتبط با متن صفحه‌های ۴ تا ۶)

- ۱) جهان انسانی - جهان تکوینی - ذهنی
- ۲) جهان اجتماعی - جهان انسانی - ذهنی
- ۳) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - تکوینی
- ۴) جهان انسانی - جهان ذهنی - تکوینی

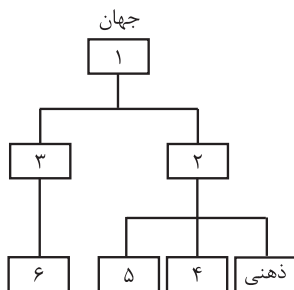
۴۶۴. ۴. عبارات زیر به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- جهان انسانی بخشی از جهان اجتماعی و محصول زندگی انسان است.
- بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان بازمی‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها را شامل می‌شود.
- بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی را پدید می‌آورد. این بخش هویت فرهنگی نیز دارد و به همین دلیل جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.

- جهان تکوینی بعد از انسان به وجود آمده و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.

- (۱) غ - غ - ص - ص
- (۲) ص - غ - ص - ص
- (۳) غ - ص - ص - ص
- (۴) ص - ص - غ - غ

۴۶۵. ۵. در نمودار مقابل، جاهای خالی با چه کلماتی پر می‌شوند؟ (به ترتیب)

- (۱) اجتماعی - فردی - فرهنگی - خصوصی - روانی - انسانی
- (۲) انسانی - اجتماعی - فردی - فرهنگی - اخلاقی - روانی
- (۳) انسانی - فردی - اجتماعی - روانی - اخلاقی - فرهنگی
- (۴) فرهنگی - اجتماعی - فردی - اخلاقی - روانی - انسانی

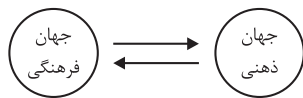
۴۶۶. ۶. چه چیزی موجب می‌شود بخش اجتماعی جهان انسانی را «جهان فرهنگی» نیز بنامند؟

- (۱) ارتباط آن
- (۲) هویت آن
- (۳) محدوده آن
- (۴) اهمیت آن

۴۶۷. ۷. چند عبارت با شکل زیر ارتباط کامل دارد؟

«فرهنگ، لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد»، «بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی، تناسب وجود دارد»، «هر نوع اخلاقی، جویای فرهنگی متناسب با خود است»، «جهان انسانی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود.» و «هر فرهنگی، نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.»

- (۱) سه
- (۲) دو
- (۳) چهار
- (۴) یک

۴۶۸. ۸. کدام یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب، در مورد جهان انسانی صحیح است ولی در رابطه با جهان فرهنگی صحیح نیست؟

۴۶۹. ۹. هریک از موارد زیر به کدام بخش جهان انسانی مربوط می‌شود؟ (به ترتیب)

- (۱) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است. - از بخش فردی جهان فرهنگی، با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند.
- (۲) وقتی فردی درباره مسئله خاصی می‌اندیشد در محدوده فردی جهان انسانی به سر می‌برد. - بخش اجتماعی جهان انسانی، هویتی فرهنگی دارد و به همین دلیل، جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.
- (۳) جهان فرهنگی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود و ابعاد اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. - جهان فرهنگی، بخش فردی جهان انسانی است و بین دو بخش فردی و اجتماعی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- (۴) جهان انسانی بخشی از جهان اجتماعی است که محصول زندگی انسان است. - جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.

۴۷۰. ۱۰. کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«بین دو بخش فردی و اجتماعی یا ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.»

- (۱) به بخش فردی جهان انسانی، جهان ذهنی و به بخش اجتماعی آن، جهان فرهنگی می‌گوییم.
- (۲) جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی تعبیر می‌کنند.
- (۳) هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار و نوشتار بیان می‌کنیم، به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذاریم.
- (۴) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

جهان تکوینی

صفحه‌های ۶ و ۷ کتاب درسی

۴۷۱. ابعاد اخلاقی انسان‌ها به کدام بخش از جهان انسانی مربوط می‌شود و متفکران مسلمان کدام جهان را جهان تکوینی می‌نامند؟

(آزمون کانون ۵ آبان ۹۶ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۶)

- (۱) اجتماعی - جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت
(۲) فردی - جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت
(۳) فرهنگی - جهان فوق طبیعت
(۴) فردی - جهان فوق طبیعت

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه ۶)

۴۷۲. ۲. جهان انسانی اعم از آن‌که فردی یا اجتماعی باشد، در برابر ... قرار دارد، جهان تکوینی ...
(۱) جهان تکوینی - پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.
(۲) جهان تکوینی - پیش از انسان وجود داشته است و با خواست و اراده انسان‌ها تغییر می‌کند.
(۳) جهان ذهنی - با جهان انسانی شکل گرفته است و در عین حال مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.
(۴) جهان ذهنی - با جهان انسانی شکل گرفته است و انسان‌ها با تصرفات خود بر آن مسلط شده‌اند.

۴۷۳. ۳. در کدام یک از گزینه‌ها عبارتی در مورد جهان انسانی به غلط و در مورد جهان تکوینی به درستی اشاره شده است؟

(آزمون کانون ۲۴ دی ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ تا ۶)

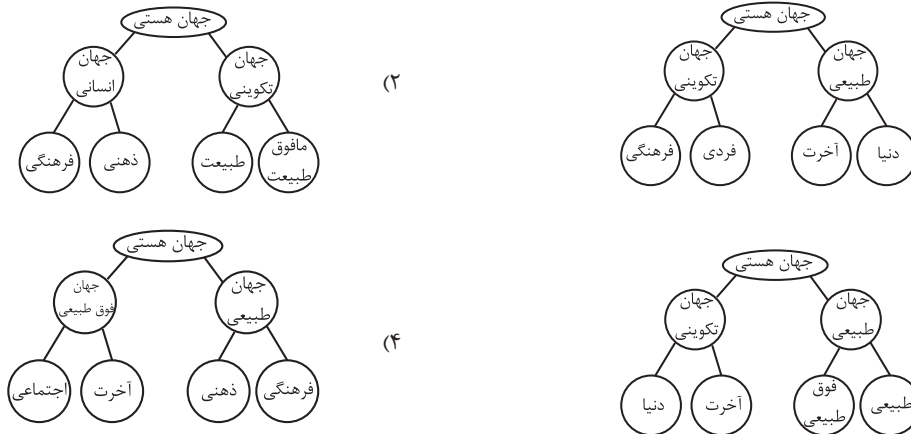
- (۱) هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به جهان انسانی است، در حالی که جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
(۲) جهان انسانی، جهانی فردی و اجتماعی است و جهان تکوینی مستقل از خواست و اعتبار انسانی است.
(۳) جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است که به ابعاد ذهنی و روانی مربوط می‌شود و جهان تکوینی بخش‌های فردی و اجتماعی جهان انسانی را دربرمی‌گیرد.
(۴) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و در برابر جهان فرهنگی قرار دارد، در حالی که جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته است.

(آزمون کانون ۲۴ دی ۹۵ - مرتبط با متن صفحه ۶)

۴۷۴. ۴. تقسیم‌بندی جهان‌ها به جهان‌های طبیعت، ذهن و فرهنگ توسط چه کسانی مطرح شده است؟
(۱) کسانی که جهان تکوینی را جهان فوق طبیعی می‌دانند و جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند.
(۲) کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند و از نظر آنان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
(۳) کسانی که جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند و آن را به طبیعت محدود نمی‌کنند.
(۴) کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند و جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند.

(آزمون کانون ۲۶ مهر ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۶ و ۷)

۴۷۵. ۵. کدام نمودار مطابق با دیدگاه متفکران مسلمان است؟

۴۷۶. ۶. جهان انسانی در مقابل چه جهانی قرار دارد و بنابر دیدگاه متفکران مسلمان این جهان خود از چه جهان‌هایی تشکیل می‌شود؟

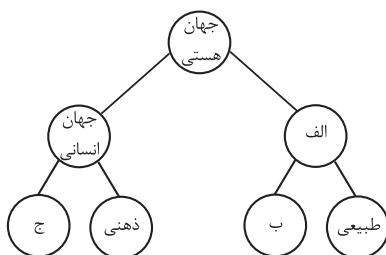
(آزمون کانون ۱۰ آبان ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۶)

- (۱) جهان فرهنگی - جهان اجتماعی و فردی
(۲) جهان فرهنگی - جهان اخلاقی و اجتماعی
(۳) جهان تکوینی - جهان طبیعی و ذهنی
(۴) جهان تکوینی - جهان طبیعی و فوق طبیعی

(آزمون کانون ۲۴ آبان ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۶)

۴۷۷. ۷. هریک از عبارات زیر، مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟ (به ترتیب)

- «این جهان، مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.»
«حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.»
«شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.»

- (۱) الف - ب - ج
(۲) ب - ب - الف
(۳) الف - ج - ج
(۴) ب - الف - ب

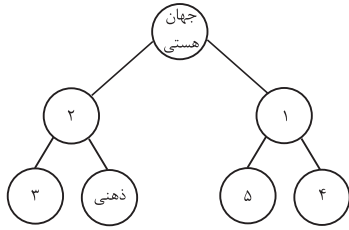
۴۷۸. ۸. کدام یک از گزینه‌های زیر «تفاوت جهان تکوینی با جهان انسانی» را نشان می‌دهد؟ (آزمون کانون ۲۷ دی ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۶)
- ۱) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به طبیعت محدود نمی‌دانند و جهان انسانی را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند.
 - ۲) جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت است و ادراک و آگاهی، محدود به حیات انسانی نمی‌باشد.
 - ۳) جهان انسانی در برابر جهان تکوینی قرار دارد و جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته و مستقل از اعتبار انسانی است.
 - ۴) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را همان عالم فوق طبیعت می‌دانند.

۴۷۹. ۹. ... بنابراین، در برابر جهان انسانی می‌توان از جهان دیگری نام برد که از آن با عنوان جهان تکوینی یاد می‌شود.

(آزمون کانون ۲۶ دی ۹۳ - مرتبط با متن صفحه ۶)

- ۱) تمامی پدیده‌های جهان هستی، محصول زندگی انسان نیستند.
- ۲) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- ۳) جهان فرهنگی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگر هستند.
- ۴) جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

(آزمون کانون ۲۲ آبان ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۶ و ۷)

۴۸۰. ۱۰. به ترتیب کدام گزینه نمودار مقابل را کامل می‌کند؟
- ۱) جهان تکوینی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت - جهان ماورای طبیعت
 - ۲) جهان تکوینی - جهان انسانی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت
 - ۳) جهان تکوین - جهان انسانی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت - جهان مافوق طبیعت
 - ۴) جهان تکوین - جهان اجتماعی - جهان انسانی - جهان فردی - جهان ذهنی

۲۰
تست

پیمانه ۳۷

صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب درسی

تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی

(آزمون کانون ۱۷ فروردین ۹۷ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۴۸۱. ۱. عبارت درست در رابطه با نگاه قرآنی به جهان کدام است؟

- ۱) جهان فرهنگی تابع جهان تکوینی است، فرد در قبال فرهنگ مسئولیت دارد و جهان تکوینی با فرهنگ مشترکانه تعامل ندارد.
- ۲) رواج فرهنگ توحیدی در جامعه، اخلاق الهی را در انسان برمی‌انگیزد و تعامل جهان تکوینی با جهان فردی را به‌دنبال دارد.
- ۳) سخن از زندگی و مرگ امت‌ها در قرآن، نشان از جایگاه ویژه جامعه دارد و تعامل جهان تکوینی و فرهنگی براساس حکمت خداست.
- ۴) هویت طبیعی ذهن افراد و فرهنگ جامعه منجر به محرومیت از ظرفیت‌های الهی و آسمانی جهان تکوینی می‌شود.

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۴۸۲. ۲. به ترتیب، هریک از عبارات زیر با کدام قسمت جدول ارتباط دارد؟

نظر گروه سوم	نظر گروه دوم	نظر گروه اول
ب	ج	الف

- جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و فرد در قبال فرهنگ و جامعه مسئول است.
- جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف اجتماعی است.

- بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

- ۱) ب - الف - ج ۲) ج - ب - الف ۳) ب - ج - الف ۴) الف - ب - ج

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۵ و ۸)

۴۸۳. ۳. عبارات زیر را از حیث صحیح و غلط بودن مشخص کنید.

- هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.
 - سخن گفتن از زندگی و مرگ امت‌ها در قرآن نشان‌دهنده اهمیت دادن قرآن به جهان فرهنگی است.
- ۱) ص - غ ۲) غ - ص ۳) غ - غ ۴) ص - ص

۴۸۴. ۴. کدام گزینه بیانگر نظر گروهی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی می‌دانند؟

(آزمون کانون ۱۸ فروردین ۹۶ - مرتبط با متن صفحه ۸)

- ۱) جهان‌های فرهنگی و ذهنی و جهان‌های طبیعی و تکوینی در تعامل با یکدیگر هستند.
- ۲) جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ جامعه و جهان تکوینی و طبیعی، ماده خامی است که در معرض تصرفات انسان قرار می‌گیرد.
- ۳) ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی طبیعی و مادی دارد و جهان طبیعی، همانند ماده خامی است که در معرض تصرفات فرهنگی و اجتماعی انسان، قرار می‌گیرد.
- ۴) جهان تکوینی و طبیعی را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند و جهان ذهنی و فردی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

۴۸۵. ۵. عبارت «پنهان ساختن ظرفیت‌های الهی و آسمانی در اثر هویت مشرکانه جامعه» به کدام گزینه اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۲۶ مهر ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۸)

- ۱) جهان ذهنی مهم‌تر از جهان تکوینی و جهان فرهنگی است.
- ۲) جهان تکوینی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- ۳) جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی است.
- ۴) جهان فرهنگی و جهان تکوینی و جهان ذهنی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

(آزمون کانون ۲۴ آبان ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۴۸۶. ۶. چند مورد از موارد زیر، مربوط به نگاه قرآنی به جهان‌های مختلف است؟

«قاتل شدن جایگاه ویژه برای جامعه - سخن گفتن از زندگی و مرگ امت‌ها - نادیده نگرفتن جهان فردی اشخاص - تأکید بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ - عدم محدودیت آگاهی به حیات انسانی»

- ۱) چهار
- ۲) پنج
- ۳) سه
- ۴) دو

۴۸۷. ۷. در ارتباط با تعامل جهان فرهنگی و جهان تکوینی، کسانی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، چه اعتقاداتی دارند؟

(آزمون کانون ۱۶ خرداد ۹۳ - مرتبط با متن صفحه ۷)

۱) جهان تکوینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند.

۲) این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

۳) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند. - بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

۴) علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند.

۴۸۸. ۸. از منظر قرآن کریم، تحت چه شرایطی است که زمین و آسمان از تعامل سازنده با انسان و جامعه بازمی‌مانند؟

(آزمون کانون ۲۳ خرداد ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۱) ارزش‌ها و عقاید الهی باشند ولی هنجارها و رفتارها غیرالهی باشند.

۲) افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند.

۳) ارزش‌ها و هنجارها برخلاف فطرت الهی باشند.

۴) هنجارها و رفتارهای افراد متناسب با عقاید و آرمان‌های آن‌ها نباشد.

۴۸۹. ۹. کدامیک از گزینه‌های زیر، به ترتیب، مطابق با نظر گروه اول صحیح نیست اما مطابق با نظر گروه سوم صحیح است؟

(آزمون کانون ۲۵ مهر ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۱) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند. - جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی محدود به حیات انسان نمی‌باشد.

۲) جهان تکوینی و طبیعی، ماده خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.

۳) جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

۴) جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. - علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه را نظیر علوم طبیعی می‌دانند.

۴۹۰. ۱۰. به ترتیب، کدامیک، نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند و کدامیک، دیدگاه گروهی است که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟

(آزمون کانون ۹ آبان ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۱) بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.

۲) علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

۳) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند. - جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۴) جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ جامعه است. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

۴۹۱. ۱۱. کدامیک از گزینه‌های زیر به ترتیب در ارتباط با نظر گروه اول صحیح نیست ولی در رابطه با نظر گروه دوم، صحیح است؟ (از نظر تعامل جهان عینی و فرهنگی)

(آزمون کانون ۲۳ آبان ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۱) جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی می‌دانند. - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند.

۲) هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. - علوم مربوط به جهان اجتماعی نظیر علوم طبیعی است.

۳) جهان ذهنی را مهم‌تر از جهان تکوینی می‌دانند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند. - جهان طبیعی، ماده خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۴) جهان اجتماعی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند و جهان فرهنگی را به طبیعت محدود می‌کنند. - جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به حیات انسانی نمی‌باشد.

۴۹۲. ۱۲. قرآن کریم علاوه بر آن که ...، جهان فردی اشخاص را نیز نادیده نمی‌گیرد و از منظر قرآن هرگاه انسان، ... داشته باشد و جامعه نیز از ... برخوردار باشد، جهان ... درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.

(آزمون کانون ۱ خرداد ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۱) بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند - فرهنگی توحیدی - اخلاقی الهی - تکوینی

۲) بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند - فرهنگی توحیدی - اخلاقی الهی - اجتماعی

۳) از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید - اخلاقی الهی - فرهنگی توحیدی - تکوینی

۴) از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید - اخلاقی الهی - فرهنگی توحیدی - اجتماعی

(آزمون کانون ۱۵ خرداد ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۷)

۴۹۳. ۱۳. کدام گزینه به ویژگی کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، اشاره ندارد؟

- ۱) جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.
- ۲) میان علوم طبیعی و انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی قائل نیستند.
- ۳) ذهن افراد و فرهنگ جامعه را دارای هویت طبیعی و مادی می‌دانند.
- ۴) از دیدگاه این افراد علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه در زمره علوم انسانی قرار می‌گیرد.

(آزمون کانون ۲۴ مهر ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۴۹۴. ۱۴. عبارت «گشوده شدن درهای برکت آسمان و زمین بر یک جامعه» به کدام گزینه اشاره دارد؟

- ۱) جهان ذهنی مهم‌تر از جهان تکوینی و جهان فرهنگی است.
- ۲) جهان عینی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- ۳) جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی است.
- ۴) جهان فرهنگی و جهان تکوینی و جهان ذهنی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

۴۹۵. ۱۵. گروهی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی می‌دانند ... و جهان تکوینی و طبیعی را ...

(آزمون کانون ۲۴ مهر ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۱) جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند - ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۲) جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند - دارای هویتی طبیعی و مادی و علوم مربوط به آن را علوم طبیعی می‌دانند.

۳) معتقدند جهان فرهنگی براساس حکمت خداوندی رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی دارد - دارای هویتی طبیعی و مادی و علوم مربوط به آن را علوم طبیعی می‌دانند.

۴) معتقدند جهان فرهنگی براساس حکمت خداوندی رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی دارد - ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۴۹۶. ۱۶. از منظر قرآن چه زمانی زمین و آسمان از تعامل سازنده با افراد بازمی‌ماند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کند؟

(آزمون کانون ۲۴ مهر ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۱) هنگامی که افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند.

۲) زمانی که ادراک آدمی محدود به حیات انسانی باشد.

۳) هنگامی که جهان فرهنگی اشخاص نادیده گرفته شود.

۴) هنگامی که جهان فردی اشخاص نادیده گرفته شود.

(آزمون کانون ۲۵ دی ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۴۹۷. ۱۷. کدام گزینه از نظر کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، نادرست و درباره جهان فرهنگی و جهان تکوینی از دید متفکران مسلمان درست است؟

۱) جهان تکوینی، مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی نیست - هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند، زمین و آسمان به تعامل سازنده با آن‌ها می‌پردازند.

۲) ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی غیرمادی دارد - جهان تکوینی، ظرفیت‌های آسمانی خود را از کسانی که فرهنگ توحیدی نداشته باشند پنهان می‌کند.

۳) برای جامعه و فرهنگ اهمیت ویژه‌ای قائل نیستند - جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و از مسئولیت فرد در قبال جامعه سخن می‌گوید.

۴) بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند. - جهان تکوینی، براساس حکمت و مشیت خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی دارد.

(آزمون کانون ۲۱ خرداد ۹۵ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۴۹۸. ۱۸. کدام عبارت بیانگر دیدگاه کسانی است که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان تکوینی و طبیعی می‌دانند و قرآن کریم چه جایگاهی برای جهان فردی اشخاص قائل است؟

۱) این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند. - جهان فردی را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کند.

۲) این گروه جهان فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. - جایگاه ویژه‌ای برای آن قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.

۳) این گروه جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - آن را نادیده نمی‌گیرد و به مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید دارد.

۴) از نظر این گروه ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویت طبیعی و مادی دارند. - قرآن کریم فقط برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و جهان فردی را نادیده می‌گیرد.

(کنکور سراسری ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۴۹۹. ۱۹. به ترتیب، کدام یک نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی می‌دانند و کدام یک دیدگاه گروهی است که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟

۱) بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.

۲) علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

۳) جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض دخل و تصرف فرهنگ‌ها قرار می‌گیرد. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

۴) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند. - جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

(کنکور خارج از کشور ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۸)

۵۰۰. ۲۰. در نگاه قرآن، جهان ... محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به ... نمی‌باشد.

۱) ذهنی - هویت طبیعی و مادی

۲) فرهنگی - حیات انسانی

۳) تکوینی - حیات انسانی

۴) انسانی - ذهن افراد و فرهنگ جامعه

فرهنگ جهانی

درس نامه

- فرهنگ‌های مختلف و عناصر فرهنگی، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند؛ به عبارت دیگر:

- ۱- در طول زمان، در یک سرزمین واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند.
- ۲- در زمان واحد، در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرد.
- ۳- برخی فرهنگ‌ها عمری کوتاه دارند و برخی مدتی طولانی دوام می‌آورند.
- ۴- برخی فرهنگ‌ها در مناطقی محدود به‌وجود می‌آیند و برخی دیگر از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کنند.

چه فرهنگ‌هایی جهانی می‌شوند؟

تنوع عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان فرهنگ‌ها، موجب تنوع و گوناگونی فرهنگ‌ها در جهان شده است.

فرهنگ جهانی:

فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی عبور می‌کند و در پهنه جهان گسترش می‌یابد.

اقسام فرهنگ‌ها از حیث قابلیت جهانی‌شدن

فرهنگ‌های دارای گستره محدود	فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه ندارد.
فرهنگ‌های جهانی	<p>گونه اول (فرهنگ سلطه: فرهنگی که،</p> <p>۱- تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به‌دنبال می‌آورد و ۲- دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.)</p>
	<p>- فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن ناظر به قوم خاصی است و به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه دارد.</p> <p>- چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.</p> <p>- مثال: فرهنگ صهیونیسم که آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند یا فرهنگ سرمایه‌داری که کانون قدرت و ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد.</p>
	<p>گونه دوم (فرهنگ حق)</p> <p>- عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و یا قومی خاص نیست.</p> <p>- سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند.</p> <p>- از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.</p>

گونه‌شناسی جوامع از دیدگاه فارابی:

مدینه فاضله (فرهنگ حق)	فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق با نیازهای فطری باشد.
مدینه فاسقه (گونه‌ای از جوامع جاهلی)	فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد.

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی

- عقاید و ارزش‌های فرهنگ مطلوب جهانی، باید ارزش‌های مشترک انسانی (عام و جهان‌شمول) باشد:

<p>معنویت</p> <p>- پاسخ‌دهنده پرسش‌های بشر درباره مرگ و زندگی و مسائل بنیادین است.</p> <p>- فرهنگ‌های فاقد معنویت، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازند.</p>	<p>حقیقت</p> <p>- معیاری برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.</p> <p>- فرهنگ‌های فاقد حقیقت، به دلیل نداشتن معیار برای سنجش عقاید و ارزش‌ها نمی‌توانند از حقایق خود دفاع کنند.</p>
<p>عدالت و قسط</p> <p>- مانع قطبی‌شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه و پایمال شدن حقوق انسان‌ها می‌شود.</p> <p>- از تفرقه بین جوامع و تباه ساختن منابع و امکانات بشر، پیشگیری می‌کند.</p>	<p>حریت و آزادی</p> <p>- آزادی انسان از قیدوبندهای مانع رسیدن به کمال را تأمین می‌کند.</p> <p>- آزادی، همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است و در کنار سایر ارزش‌ها (حقیقت، معنویت و عدالت) مطرح می‌شود.</p>
<p>مسئولیت و تعهد</p> <p>- فرهنگ‌های فاقد این ویژگی (غیرمسئول و جبرگرا)، نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آنان را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.</p> <p>- تعهد ارزشی است که یک فرهنگ را در مقابل فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازد و زمینه نفوذ سلطه‌گران را از بین می‌برد.</p>	<p>عقلانیت</p> <p>سطح اول</p> <p>- فرهنگ جهانی باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد.</p> <p>- فرهنگ فاقد عقلانیت سطح اول، توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد.</p> <p>سطح دوم</p> <p>فرهنگ جهانی باید براساس عقاید و ارزش‌های خود، به نیازهای متغیر بشر که حاصل شرایط تاریخی مختلف است، پاسخ دهد.</p>

بخوانیم و بدانیم:

تأکید بر اشتراکات و مشارکت‌ها در فرهنگ جهانی، مستلزم نادیده گرفتن تفاوت‌ها نیست. پذیرش تفاوت‌های انسان‌ها و فرهنگ‌ها، انگیزه شناخت متقابل را فراهم می‌کند.

۱۰
تست

پیمانه ۳۸

چه فرهنگ‌هایی جهانی می‌شوند؟

صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ کتاب درس

(آزمون کانون ۲۱ مهر ۹۶ - مرتبط با متن صفحه ۱۲)

۵۰۱. کدام گزینه، جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- فرهنگ صهیونیسم جزء فرهنگ‌هایی نیست که ...
- عقاید، ارزش‌ها یا رفتار آن‌ها، ناظر به قوم، منطقه یا گروهی خاص باشد.
 - با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کنند.
 - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گویند.
 - با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت نژاد خاصی به کار گیرند.

(آزمون کانون ۱۷ آذر ۹۶ - مرتبط با متن صفحه ۱۲)

۵۰۲. رابطه دو عبارت زیر چیست؟

«فرهنگی که ظرفیت جهانی‌شدن ندارد.» و «گونه نخست فرهنگی که به سوی جهانی‌شدن حرکت می‌کند.»

- هر دو در این که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام دارند، مشترک هستند.
- هر دو در این که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است، مشترک هستند.
- از این جهت که اولی از عقاید مشترک انسانی سخن می‌گوید و دیگری نگاهی سلطه‌جویانه دارد، متفاوت هستند.
- از این جهت که اولی، عقاید و ارزش‌های ناظر به قوم و منطقه خاصی است و دیگری نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارد، متفاوت هستند.

۵۰۳. ۳. کدام گزینه درباره گوناگونی تاریخی فرهنگ‌ها، نادرست است؟

(آزمون کانون ۱۷ فروردین ۹۷ - مرتبط با متن صفحه ۱۱)

- (۱) امتداد تاریخی و گستره جغرافیایی فرهنگ‌های گوناگون یکسان نیست.
- (۲) فرهنگ‌هایی که در طول زمان در یک سرزمین واحد پدید آمده‌اند، زندگی و تاریخ یکسانی ندارند.
- (۳) همه عناصر فرهنگی، قابلیت تداوم و انتقال از یک منطقه جغرافیایی و فرهنگی به مناطق دیگر را دارند.
- (۴) فرهنگ‌هایی که در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد به وجود می‌آیند، زندگی و تاریخ یکسانی ندارند.

۵۰۴. ۴. کدام یک از فرهنگ‌های زیر، ظرفیت جهانی شدن را ندارد؟

(آزمون کانون ۲۶ مهر ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۱۲)

- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری که کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.
- (۲) فرهنگ صهیونیسم که آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند.
- (۳) فرهنگ جامعه‌ای که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارد.
- (۴) فرهنگ جامعه‌ای که سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند.

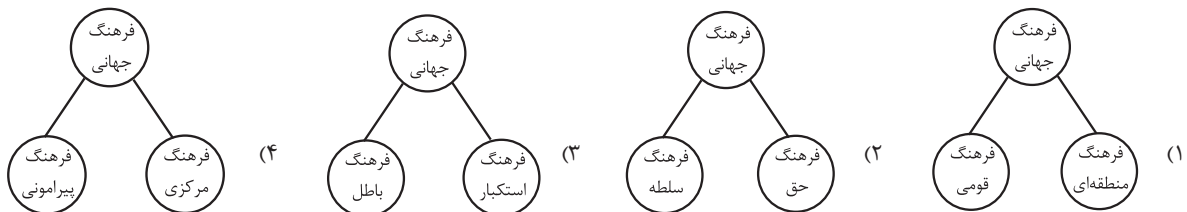
۵۰۵. ۵. «مدینه فاسقه» فارابی شایستگی حرکت به سوی فرهنگ واحد اجتماعی را ندارد؛ زیرا عقاید و ارزش‌های آن ...

(آزمون کانون ۲۶ مهر ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۱۳)

- (۱) حق است اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با آرمان‌های حق نیست.
- (۲) موافق با فطرت آدمیان نیست، هرچند که هنجارهای آن بر مدار حق است.
- (۳) سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و رویکرد دنیوی و این‌جهانی ندارد.
- (۴) نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام دارد.

۵۰۶. ۶. کدام گزینه در ارتباط با «فرهنگی که به سوی جهانی شدن حرکت می‌کند»، صحیح است؟

(آزمون کانون ۲۷ دی ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۵۰۷. ۷. کدام گزینه در ارتباط با ظرفیت رشد و تحول فرهنگ‌های مختلف صحیح نیست؟

(آزمون کانون ۲۵ مهر ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

- (۱) برخلاف فرهنگ‌ها عناصر آن‌ها تداوم تاریخی و جغرافیایی تقریباً یکسانی دارند.
- (۲) امتداد تاریخی و گستره جغرافیایی فرهنگ‌های گوناگون یکسان نیست.
- (۳) فرهنگ‌ها به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارند، از هویت‌های متفاوتی برخوردار هستند.
- (۴) فرهنگ‌هایی که در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد به وجود می‌آیند، زندگی و تاریخ یکسانی ندارند.

۵۰۸. ۸. عبارات زیر را به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید:

(آزمون کانون ۸ آبان ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

- فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور کرده و در عرصه جهانی گسترش یابد، فرهنگ جهانی است و هر فرهنگی ظرفیت جهانی شدن را دارد.
 - فرهنگی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارد، فرهنگی است که به سوی جهانی شدن حرکت می‌کند.

- فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ استبداد است.
 - فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

- (۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۵۰۹. ۹. کدام فرهنگ، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند؟

(آزمون کانون ۸ آبان ۹۴ - مرتبط با متن صفحه ۱۲)

- (۱) فرهنگی که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید و ناظر به نوع بشر است.
- (۲) فرهنگی که هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد.
- (۳) فرهنگی که عقاید و رفتار آن، ناظر به گروهی خاص است.
- (۴) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن، موافق با حق نباشد.

۵۱۰. ۱۰. فرهنگ‌هایی که به‌سوی جهانی‌شدن حرکت می‌کنند، بر دو نوع هستند؛ گونهٔ دوم آن ... (آزمون کانون ۴ آبان ۹۷ - مرتبط با متن صفحه ۱۳)

- (۱) عقاید آن، ناظر به گروهی خاص است.
(۲) کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.
(۳) از آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.
(۴) جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.

پیمانه ۳۹

ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب

صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷ کتاب درسی

۵۱۱. ۱. ارزشی که فقدان آن می‌تواند موجب تفرقه بین جوامع و تباه ساختن امکانات بشر شود، مربوط به کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی است؟

(آزمون کانون ۲۱ مهر ۹۶ - مرتبط با متن صفحه ۱۵)

- (۱) عدالت و قسط (۲) عقلانیت (۳) مسئولیت و تعهد (۴) حریت و آزادی

۵۱۲. ۲. عبارات زیر را از حیث صحیح یا غلط بودن، مشخص کنید.

فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نگاهی سلطه‌جویانه نیز نسبت به دیگر اقوام ندارند، از محدودهٔ قومی و منطقه‌ای خود، فراتر نمی‌روند.

فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینهٔ تغلب می‌نامد.

حریت و آزادی، هنگامی که در کنار ارزش‌هایی نظیر حقیقت، معنویت و عدالت قرار می‌گیرد، معنای راستین خود را پیدا می‌کند.

- (۱) غ، غ، ص (۲) ص، غ، ص (۳) غ، ص، غ (۴) غ، غ، غ

۵۱۳. ۳. به‌ترتیب «مانع از قطبی شدن جهان» و «داشتن معیاری برای سنجش ارزش‌های فرهنگی»، به کدامیک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۴ آبان ۹۷ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

- (۱) حریت - عقلانیت (۲) قسط - عقلانیت (۳) قسط - حقیقت (۴) حریت - حقیقت

۵۱۴. ۴. کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی حریت و آزادی صحیح است ولی در رابطه با ویژگی تعهد و مسئولیت صحیح نیست؟

(آزمون کانون ۱۷ فروردین ۹۷ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(۱) آدمی دربارهٔ مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داد. - براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.

(۲) رهایی از قیدوبندی‌هایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند. - در صورت عدم وجود آن قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.

(۳) انسان با شرایط تاریخی مختلفی مواجه می‌شود که پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی ایجاد می‌کند. - مانع دو قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها می‌شود.

(۴) مانع فراهم آمدن زمینهٔ ظلم بر انسان می‌شود و او را به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌رساند. - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف می‌شود.

۵۱۵. ۵. متن زیر به‌ترتیب به عدم تحقق کدام ویژگی‌های فرهنگ مطلوب اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۱۱ خرداد ۹۷ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

«برخی از منتقدان نظام جهانی، جهان امروز را جهانی دو قطبی می‌دانند که جوامعی که در حال بهره‌کشی از جوامع دیگرند، مانع رسیدن انسان‌ها به حقوق انسانی خود می‌شوند و با نگاه سلطه‌گر خود در حال بسط و گسترش می‌باشند و در مسیر خود انسانیت را با انواع بحران‌های روحی و روانی گرفتار ساخته و معیار و میزانی برای سنجش عقاید و آرمان‌های خود ندارند و نمی‌تواند از هویت خود دفاع کند.»

(۱) عدالت و قسط - مسئولیت و تعهد - حقیقت - معنویت - آزادی و حریت (۲) عقلانیت - آزادی و حریت - معنویت - حقیقت - عدالت و قسط

(۳) عدالت و قسط - آزادی و حریت - معنویت - حقیقت - عقلانیت (۴) حقیقت - عدالت و قسط - آزادی و حریت - حقیقت - عقلانیت

۵۱۶. ۶. به‌ترتیب، در صورتی که کدامیک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟

(آزمون کانون ۱۹ خرداد ۹۶ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«انسانیت با بحران‌های روحی و روانی مواجه می‌شود»، «مانع از رسیدن آدمی به حقیقت و معنویت می‌شود»، «جبرگرایی و تضعیف فرهنگی»، «ناتوانی در دفاع از هویت»

(۱) حقیقت - معنویت - مسئولیت و تعهد - حریت (۲) معنویت - حریت - عقلانیت - مسئولیت و تعهد

(۳) معنویت - حریت - مسئولیت و تعهد - سطح اول (۴) معنویت - حریت - مسئولیت و تعهد - سطح دوم

۵۱۷. ۷. هریک از موارد زیر، نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی است؟ (به ترتیب) (آزمون کانون ۱۰ آبان ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«بحران‌های روحی و روانی انسان» - «دو قطبی شدن جهان» - «نفوذ سلطه‌گران» - «عدم توانایی دفاع از ارزش‌ها»

- (۱) معنویت - قسط - تعهد - حقیقت
(۲) معنویت - قسط - آزادی - مسئولیت
(۳) حریت - عقلانیت - آزادی - مسئولیت
(۴) حریت - عقلانیت - تعهد - حقیقت

۵۱۸. ۸. کدامیک از عبارات‌های زیر، به ترتیب، درباره «عدالت و قسط» و «مسئولیت و تعهد» که از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی هستند، درست می‌باشد؟

(آزمون کانون ۲۲ آذر ۹۲ - مرتبط با متن صفحه ۱۵)

- (۱) به نیازهای معنوی و ابدی انسان‌ها پاسخ می‌دهد. - مانع استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود.
(۲) مانع دو قطبی شدن جهان می‌شود. - به افراد قدرت مقاومت می‌بخشد.
(۳) در دامان ارزش‌های دیگر، معنای خود را پیدا می‌کند. - زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.
(۴) مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها می‌شود. - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.

۵۱۹. ۹. کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد ارزش حریت صحیح است ولی در رابطه با ارزش حقیقت، صحیح نیست؟

(آزمون کانون ۲۴ دی ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

- (۱) معنای راستین آن، آزادی از قیدوبندهایی است که مانع از رسیدن آدمی به حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌سازند. - از جمله ارزش‌هایی است که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازد.
(۲) به معنای آزادی از حق و قانون برای تجاوز به حقوق خود یا دیگران نیست. - در صورت عدم وجود این ارزش، جامعه نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.
(۳) ارزشی است که مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها، دو قطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود. - با نظر به شرایط تاریخی مختلف به نیازهای متغیر پاسخ می‌دهد.
(۴) به معنای پاسخ به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی انسان‌هاست. - ارزشی است که همواره در کنار و در دامان ارزش‌های دیگر، معنای خود را پیدا می‌کند.

۵۲۰. ۱۰. موارد زیر، به ترتیب، به کدامیک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره دارند؟ (آزمون کانون ۲۲ فروردین ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(الف) ارزشی که برای انسان در تعیین سرنوشتش نقش قائل است.

(ب) ارزشی که توانایی پاسخ به نیازهای ناشی از شرایط تاریخی متفاوت را به فرهنگ می‌دهد.

- (۱) عدالت و قسط - عقلانیت
(۲) مسئولیت و تعهد - حقیقت
(۳) عدالت و قسط - حقیقت
(۴) مسئولیت و تعهد - عقلانیت

۵۲۱. ۱۱. توضیح کدامیک از «ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی» نادرست بیان شده است؟ (آزمون کانون ۲ آذر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

- (۱) مسئولیت ← از جمله ارزش‌هایی است که از تبدیل انسان‌ها به موجوداتی منفعل و نفوذ سلطه‌گران جلوگیری می‌کند.
(۲) تعهد ← اگر فرهنگی فاقد این ارزش باشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد و در نتیجه نمی‌تواند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کند.
(۳) قسط ← ارزشی است که مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها، دو قطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود.
(۴) معنویت ← اگر فرهنگی فاقد این ارزش باشد، در صورتی که بسط و گسترش پیدا کند، انسانیت را با بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

۵۲۲. ۱۲. هریک از عبارات «مانع دو قطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود»، «محدودیت توجه به نیازهای مادی و دنیوی انسان موجب غفلت از پاسخ به نیازهایی که سعادت معنوی و ابدی انسان‌ها را تأمین کند، می‌شود» و «رویکردهای تقدیرگرایانه و غیرمسئول، زمینه نفوذ و تسلط فرهنگ بیگانگان را فراهم می‌سازند». به کدامیک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره دارند؟

(آزمون کانون ۲۳ آبان ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

- (۱) حقیقت - معنویت - حریت
(۲) عقلانیت - مسئولیت - عدالت
(۳) عدالت - حریت - عقلانیت
(۴) قسط - معنویت - تعهد

۵۲۳. ۱۳. هریک از فرهنگ‌های زیر، نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی هستند؟ (آزمون کانون ۲۶ دی ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«رویکردهای تقدیرگرایانه» - «فرهنگ‌های همراه با بحران‌های روحی و روانی» - «استضعاف»

- (۱) عقلانیت - معنویت - قسط
(۲) تعهد - معنویت - قسط
(۳) عقلانیت - حقیقت - حریت
(۴) تعهد - حقیقت - حریت

۵۲۴. ۱۴. فرهنگی که از ... برخوردار نباشد، در صورت گسترش، انسانیت را با بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد و فرهنگ صهیونیسم آرمان‌های خود را متوجه ... می‌داند.

(آزمون کانون ۸ آبان ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

- (۱) عقلانیت - کانون ثروت و قدرت
(۲) حقیقت - نژاد خاص
(۳) آزادی - کانون ثروت و قدرت
(۴) معنویت - نژاد خاص

۵۲۵. ۱۵. به ترتیب هریک از موارد زیر، نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی است؟

(آزمون کانون ۲۲ آبان ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

- «پایمال شدن حقوق انسان‌ها» - «نفوذ فرهنگ بیگانگان» - «عدم توانایی در دفاع از حقانیت عقاید»
(۱) عقلانیت - آزادی - مسئولیت
(۲) قسط - آزادی - مسئولیت
(۳) قسط - تعهد - حقیقت
(۴) عقلانیت - تعهد - حقیقت

۵۲۶. ۱۶. به ترتیب در صورتی که کدام یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد این نتایج حاصل می‌شود؟

(کنکور خارج از کشور ۹۳ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«از بین رفتن قدرت مقاومت یک فرهنگ»، «گرفتاری انسانیت در بحران‌های روحی و روانی» و «نداشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف»

- (۱) عقلانیت - حقیقت - معنویت
(۲) مسئولیت و تعهد - معنویت - عقلانیت
(۳) مسئولیت و تعهد - معنویت - حقیقت
(۴) عدالت و قسط - معنویت - عقلانیت

۵۲۷. ۱۷. متن زیر به ترتیب کدام ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی را نشان می‌دهد؟

(آزمون کانون ۲ آذر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

انقلاب ایران با تکیه بر ایمان به خدا و حقانیت او موفق شد نهادهای امپریالیستی را که به استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه می‌پرداختند، درهم بکوبد و ایرانیان را از قیدوبند بنیاد شاهنشاهی که مانع از رسیدن آدمی به حقیقت می‌شد، برهاند. با این پیروزی، بنیان حکومت جمهوری اسلامی که رفع نیازهای مادی و معنوی انسان‌ها را در بطن خود دارد، گذاشته شد.

- (۱) معنویت - آزادی - عدالت و قسط - عقلانیت
(۲) حقیقت - عدالت و قسط - عدالت و قسط - عقلانیت
(۳) معنویت - آزادی - عدالت و قسط - معنویت
(۴) حقیقت - عدالت و قسط - آزادی - معنویت

۵۲۸. ۱۸. به ترتیب، در صورتی که کدام یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟ «نداشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌ها»، «از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ» و «ناتوانی در دفاع از لایه‌های بنیادین هویتی خود»

(کنکور سراسری ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۶)

- (۱) عقلانیت - معنویت - مسئولیت و تعهد
(۲) حقیقت - مسئولیت و تعهد - عقلانیت
(۳) معنویت - حریت و آزادی - حقیقت
(۴) عدالت و قسط - معنویت - حقیقت

۵۲۹. ۱۹. مفاهیم جامعه‌شناختی متن زیر، به ترتیب کدام‌اند؟

(کنکور سراسری ۹۴ با تغییر - مرتبط با متن صفحه ۱۵؛ ترکیبی با جامعه‌شناسی ۱، صفحه‌های ۹، ۱۲ و ۴۴)

در جریان دفاع مقدس، عده‌ای از جوانان داوطلبانه به جبهه‌ها اعزام شدند و از خود رشادت فراوان به خرج دادند. دشمن از هیچ سببیتی در قبال فرزندان ایران چشم‌پوشی نکرد. ایثار آن‌ها در تاریخ جاودانه شد.

- (۱) حریت و آزادی - کنش اجتماعی - عدم عقلانیت - پیامد غیر طبیعی کنش اجتماعی
(۲) کنش اجتماعی - مسئولیت و تعهد - کنش حسابگرانه معطوف به دنیا - ارزش اجتماعی
(۳) مسئولیت و تعهد - هنجار اجتماعی - زوال عقلانیت - خرده‌فرهنگ
(۴) ارزش اجتماعی - کنش انسانی - کنش ارادی - پدیده کلان

۵۳۰. ۲۰. مفاهیم جامعه‌شناختی متن زیر به ترتیب کدام‌اند؟

(آزمون کانون ۲ آذر ۹۵ - مرتبط با متن صفحه ۱۵؛ ترکیبی با جامعه‌شناسی ۱، صفحه‌های ۶، ۱۲ و ۴۸)

در مراسم حج سال ۱۳۹۴، حاجیان جهت انجام مناسک حج به سرزمین منار رفته بودند. ازدحام جمعیت، بی‌مسئولیتی و برنامه‌ریزی نامناسب و ... موجب جان‌باختن عده‌ای از زائران گردید. به همین مناسبت در ایران عزای عمومی اعلام شد.

- (۱) کنش اجتماعی - عدم عقلانیت - پیامد غیر طبیعی کنش اجتماعی - کنش سنتی
(۲) هنجار اجتماعی - عدم مسئولیت - پیامد غیر طبیعی کنش اجتماعی - کنش عاطفی
(۳) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - عدم تعهد - پیامد غیر ارادی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۴) کنش حسابگرانه معطوف به دنیا - عدم تعهد - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی